

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету фінансів та обліку
Андрій КІЗИМА
«___» _____ 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної роботи
Віктор Олександрович ТРОВЕРХОВ
«___» _____ 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх технологій
Святослав ПИТЕЛЬ
«___» _____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

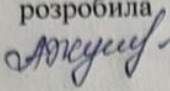
з дисципліни «РИЗИК-ОРІЄНТОВАНА ПРАКТИКА АУДИТУ»

ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність – D1 Облік і оподаткування
освітньо-професійна програма – Аудит та державний фінансовий контроль

Кафедра аудиту

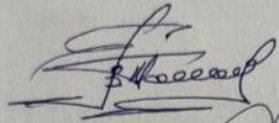
Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практ.	IPC	Тренінг	CPC	Разом	Екзамен
Денна	1	2	32	14	5	6	93	150	2
Заочна	1	2	8	4			138	150	2

ТЕРНОПІЛЬ – 2025 – ЗУНУ

Робочу програму розробила д.е.н., професор кафедри аудиту
Аліна ЖУКОВСЬКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри аудиту, протокол № 3 від
02 жовтня 2025 року.

В. о. завідувача кафедри
д.е.н., професор

Валентина ПАНАСЮК

Гарант ОПІ
д.е.н., професор

Михайло ЛУЧКО

1. СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РИЗИК-ОРІЄНТОВАНА ПРАКТИКА АУДИТУ»

Опис дисципліни

Дисципліна «Ризик-орієнтована практика аудиту»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право	Статус дисципліни – вибіркова дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів <i>Денна форма навчання – 3</i>	Спеціальність D1 Облік і оподаткування	Рік підготовки ДФН – 1 ЗФН – 1 Семестр ДФН – 2 ЗФН – 2
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: ДФН – 32 год. ЗФН – 8 год. Практичні заняття: ДФН – 14 год. ЗФН – 4 год.
Загальна кількість годин – 150	Освітньо-професійна програма – «Аудит та державний фінансовий контроль»	Тренінг – 6 год Індивідуальна робота – 5 год Самостійна робота: <i>ДФН – 93 год.</i> <i>ЗФН – 138 год.</i>
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «РИЗИК-ОРІЄНТОВАНА ПРАКТИКА АУДИТУ»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Ризик – орієнтована практика аудиту» є засвоєння теоретичних знань про організацію, методологію та методику проведення внутрішнього аудиту в умовах ризику прийняття рішень, а також набуття магістрам практичних навичок ризик – орієнтованого аудиту.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основним призначенням курсу є ознайомлення з новим напрямом в теорії аудиторської науки, який формує нові підходи до планування та методики здійснення роботи аудиторів. При цьому важливо знати не тільки теоретичні основи методології, а й інструментарій ризик - планування і методики проведення аудиту.

Завданнями курсу визначено: засвоєння поняття простору аудиту, принцип управління контрольно – спостережною діяльністю, впровадження єдиної ризик-орієнтованої технології в органах державного управління, стратегічне цілепокладання в контрольній діяльності, облік інформації про ризики у фінансовій та господарській діяльності, документування процедур аудиту, служба внутрішнього аудиту та її функції, методи виконання аудиторських завдань, виконання спеціальних аудиторських завдань, звітність про виконання аудиторських завдань, моніторинг за результатами аудиторської служби й аудиторів.

Практична підготовка магістрів полягає в оволодінні ними навичками опису методів збору даних, їх документування та використання для висновків аудиторів про роботу підприємства чи його підрозділів у відповідності до завдань з аудиту.

2.3. Результати вивчення дисципліни

Результатом вивчення курсу «Ризик – орієнтована практика аудиту» стають набуті навички, які достатні для застосування на практиці прогресивного методу аудиту, що дозволяє скоротити час на пошук інформації щодо підтвердження якості роботи бізнесу; вміти аналізувати процеси фінансової та господарської діяльності підприємств, соціально-економічних і трудових відносин; вирішувати практичні завдання та змістовно інтерпретувати отримані результати; демонструвати вміння абстрактно і логічно мислити; застосовувати наукові методи для виявлення ключових характеристик економічних систем різного та особливостей їх поведінки.

3. Зміст дисципліни «Ризик орієнтована практика аудиту»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Ризик – орієнтований аудит у системах внутрішнього аудиту та контролю

Тема 1. Сутність та завдання «Ризик – орієнтованого аудиту».

Міжнародні стандарти внутрішнього аудиту: цілі, класифікація. Дотримання аудиторами Кодексу етики та принципи професійної поведінки внутрішніх аудиторів. Стандарти внутрішнього аудиту у державному секторі економіки.

Тема 2. Функції служби внутрішнього аудиту, організація роботи та оцінка її якості.

2.1. Планування діяльності. Складання планів, графіків, розкладів і переліку аудиторських завдань. Особливості нормування робочого часу внутрішніх аудиторів. Застосування календарних планів робіт. Порядок надання, розгляду і затвердження органами управління планів робіт служби внутрішнього аудиту на основі стандартів:

100 – Концептуальні основи організації внутрішнього аудиту в системі управління;

300 – Методичне та процедурне забезпечення внутрішнього аудиту; 400 – Суттєвість та ризики внутрішнього аудиту; 500 – Планування роботи внутрішнього аудитора.

2.2. Управління ресурсами. Набір і просування кадрів. Визначення потреби в співробітниках. Кадровий склад служби внутрішнього аудиту, його структура, посадові інструкції фахівців, кваліфікаційні вимоги до них, професіоналізм, залучення експертів зі сторони. НСПВА 200 - Освіта та підвищення кваліфікації практикуючого внутрішнього аудитора.

2.3. Розробка внутрішніх правил (стандартів) аудиторської діяльності. Вимоги до внутрішніх аудиторів. Цілі, повноваження й відповідальність служби внутрішнього аудиту. Положення про службу внутрішнього аудиту, його структура. Права, обов'язки служби внутрішнього аудиту й об'єктів перевірки. НСПВА 600 - Робоча документація та звітність внутрішнього аудитора.

2.4. Комунікації з Комітетом з аудиту, Ревізійною комісією підприємства та службою безпеки. Організація взаємодії із зовнішнім аудитором і з державними регулювальними органами. НСПВА 700 , НСПВА 800 – Взаємовідносини внутрішнього аудитора з персоналом, менеджментом, засновниками, зовнішніми перевіряючими.

2.5. Документування внутрішнього аудиту. Мета і завдання документування на всіх етапах управління службою внутрішнього аудиту. Періодичність і структура звіту служби внутрішнього аудиту для органів керування. Істотні спостереження в ході виконання аудиторського завдання. Розмежування й типи відповідальності за прийняття рішень за підсумками аудиторського завдання.

2.6. Система організації колективної праці внутрішніх аудиторів. Система контролю ефективності і якості діяльності внутрішніх аудиторів. Програма контролю якості роботи внутрішніх аудиторів. Організація системного

нагляду за їхньою діяльністю. Методи виміру й способи досягнення економічної ефективності служби внутрішнього аудиту. НСПВА 200, НСПВА 600.

Тема 3. Система управління ризиками та внутрішній аудит її адекватності.

3.1. Поняття і джерела (фактори) зовнішніх і внутрішніх ризиків. Ідентифікація ризиків і визначення системи управління ризиками. Компоненти системи управління ризиками. Методи оцінки ризиків. Вибір методів управління ризиками. Формування переліку контрольних заходів щодо управління ризиками.

3.2. Здійснення внутрішнього аудиту в процесі управління ризиками. Методологія оцінки ефективності системи управління ризиками. Моніторинг ефективності рекомендацій внутрішнього аудиту. НСПВА 400, МПСВА 2120.

Тема 4. Система внутрішнього контролю: елементи, впровадження, оцінка.

4.1. Контроль та технології контролю. Процес та послідовність контролю. Засоби та методи контролю. Процес самоконтролю.

4.2. Концепція системи внутрішнього контролю. Система внутрішнього контролю в структурі управління підприємством, розподіл обов'язків. Елементи системи внутрішнього контролю, контрольне середовище, управління ризиками; процедури контролю, моніторинг.

Внутрішній аудит ефективності системи внутрішнього контролю. МПСВА 2130 – Контроль.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. .

Практика ризик-орієнтованого аудиту: методи виконання типових і спеціальних завдань з внутрішнього аудиту, звітність за результатами аудиту і моніторинг керівництва

Тема 5. Планування аудиторського завдання.

5.1. Методологія внутрішнього аудиту. Використання ризик-орієнтованого підходу. Основні елементи аудиторського завдання. Трьохсторонні відносини. Предмет, критерії, вимоги до аудиторських доказів. Аудиторський звіт. Цикл внутрішнього аудиту. Використання результатів попередніх аудитів.

5.2. Планування аудиторського завдання. Ризик - аналіз на мікрорівні. Принципи, етапи, схема планування завдання. Комплексність, безперервність та оптимальність планування. Вибір й оцінка об'єктів для проведення внутрішнього аудиту. Розробка ризик - орієнтованої програми аудиту. Вимоги, структура та зміст загального плану і програма аудиту. НСПВА 600-Робоча документація та звітність внутрішнього аудитора.

Тема 6. Методи виконання аудиторського завдання.

6.1. Види доказів у внутрішньому аудиті, джерела й методи їхнього одержання. Комунікації, техніка опитування, методи опитування. Форми й методи анкетування, запитів, підтверджень. Оцінка невідповідностей. Процедури по суті. НСПВА 500, 600 МПСВА: 2300 – Виконання завдання та 2310 – Збір інформації.

6.2. Аналітичні методи і процедури. Аналіз коефіцієнтів. Методи стратегічного аналізу. Аналіз відхилень. Інші методи аналітичних оцінок.

6.3. Вибіркові методи внутрішнього аудиту. Генеральна сукупність, страти. Вибірка даних з їх сукупності. Види вибірок і сфери їх застосування. Оцінка вибірки, поширення отриманих результатів на всю сукупність.

Тема 7. Звітність за результатами аудиторського завдання.

7.1. Робочі документи з підтвердження виконання завдання внутрішнього аудиту. Значення і способи оформлення та зберігання робочих документів. Нагляд за виконанням завдання. Документування інформації, Контроль виконання аудиторського завдання. НСПВА 600 МПСВА 2330, 2340.

7.2. Практична підготовка звіту з внутрішнього аудиту. Структура аудиторського звіту. Мета аудиторського звіту. Користувачі аудиторського звіту. Оцінка ризику в аудиторському звіті. Проміжний і підсумковий звіти. Зберігання аудиторської інформації. НСПВА 600, МПСВА 2400, 2410, 2420, 2421, 24230, 2431, 2440. Повідомлень, Якість повідомлень, Помилки й недогляди, Використання фрази «виконано відповідно до Міжнародних стандартів професійної практики внутрішнього аудиту». 2431 – Розкриття інформації про невідповідність у рамках завдання, 440 – Поширення звіту про результати.

Тема 8. Моніторинг внутрішнього аудиту.

Рішення щодо реалізації результатів проведених перевірок. Організація моніторингу наступного контролю за результатами й рекомендаціями внутрішніх аудиторів. МПСВА та НСПВА 300: Моніторинг дій за результатами завдання Розгляд ризику, прийнятого вищим керівництвом.

Тема 9. Виконання спеціальних аудиторських завдань.

9.1. Внутрішній аудит дотримання нормативно-правових вимог.

9.2. Внутрішній аудит в сфері охорони навколишнього середовища.

9.3. Фінансові аудиторські завдання. Огляд окремо питань: «креативна бухгалтерія», «агресивне податкове планування» тощо.

9.4. Інші типи аудиторських завдань (аудит ефективності, аудит персоналу, аудит ціноутворення, аудит якості продукції, аудит інформаційної системи підприємства, аудит стратегічного планування тощо).

9.5. Консультаційні послуги внутрішніх аудиторів. Керівні принципи для виконання завдань по наданню консультацій внутрішніми аудиторами. Незалежність й об'єктивність при виконанні консультаційних завдань.

9.6. Аудиторські завдання по виявленню шахрайства.

НСПВА 900, МПСВА, Кримінальний Кодекс України. Шахрайство та роль внутрішнього аудиту в його виявленні. Фактори шахрайства. Класифікація й приклади шахрайств. Розкрадання активів. Зловживання повноваженнями, хабарі, інше. Перекручування звітності. Типові способи зловживань в основних бізнес - процесах. Типові індикатори («червоні прапорці») шахрайства. Використання аналітичних процедур для виявлення шахрайства. Програма боротьби із шахрайством. Відмінність розтрата і шахрайства. Ключові терміни класифікації злочинів проти власності(розтрата, шахрайство, перевищення повноважень, службове підроблення, зловживання службовим становищем,

внесення недостовірних відомостей). Окремі особливості документування злочинів вчинених посадовими особами.

9.7. Типові помилки в роботі служби внутрішнього аудиту. Конфлікт інтересів. Форма. Антикорупційне законодавство Основні проблеми практики.

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Ризик-орієнтована практика аудиту»

денна форма навчання

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Практичні	Самостій-на робота	Тренінг	Індиві-дуальна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Ризик – орієнтований аудит у системах внутрішнього аудиту та контролю						
Тема 1. Сутність та завдання курсу «Ризик-орієнтованого аудиту».	2	1	10	1	1	Поточне оцінювання
Тема 2. Функції служби внутрішнього аудиту, організація роботи та оцінка її якості	2	1	10			Поточне оцінювання
Тема 3. Система управління ризиками та внутрішній аудит її якості	4	1	10	1	1	Поточне оцінювання
Тема 4. Система внутрішнього контролю: елементи, впровадження, оцінка.	4	1	10			Поточне оцінювання
Змістовий модуль 2. Практика ризик- орієнтованого аудиту: методи виконання типових і спеціальних завдань з внутрішнього аудиту, звітність за результатами аудиту і моніторинг керівництва						
Тема 5. Планування аудиторського завдання	4	2	10	1	1	Поточне оцінювання
Тема 6. Методи виконання аудиторського завдання	4	2	10	1		Поточне оцінювання
Тема 7. Звітність за результатами аудиторського завдання	4	2	11	1	1	Поточне оцінювання
Тема 8. Моніторинг внутрішнього аудиту	4	2	11	1	1	Поточне оцінювання
Тема 9. Виконання спеціальних аудиторських завдань	4	2	11			
Модуль 1						Модульний контроль
Разом	32	14	93	6	5	Екзамен

Заочна форма навчання

	Кількість годин		
	Лекції	Прак-тичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1.			
<i>Ризик – орієнтований аудит у системах внутрішнього аудиту та контролю</i>			
Тема 1. Сутність та завдання курсу «Ризик-орієнтованого аудиту».	0,5	0,25	15
Тема 2. Функції служби внутрішнього аудиту, організація роботи та оцінка її якості	0,5	0,25	15
Тема 3. Система управління ризиками та внутрішній аудит її якості	1	0,5	15
Тема 4. Система внутрішнього контролю: елементи, впровадження, оцінка.	1	0,5	15
Змістовий модуль 2.			
<i>Практика ризик- орієнтованого аудиту: методи виконання типових і спеціальних завдань з внутрішнього аудиту, звітність за результатами аудиту і моніторинг керівництва</i>			
Тема 5. Планування аудиторського завдання	1	0,5	15
Тема 6. Методи виконання аудиторського завдання	1	0,5	15
Тема 7. Звітність за результатами аудиторського завдання	1	0,5	16
Тема 8. Моніторинг внутрішнього аудиту	1	0,5	16
Тема 9. Виконання спеціальних аудиторських завдань	1	0,5	16
Разом	8	4	138

5. Тематика практичних (семінарських) занять з дисципліни «Ризик-орієнтована практика аудиту»

Практичне заняття 1

Тема. Сутність та завдання «ризик – орієнтованого аудиту». Функції служби внутрішнього аудиту, організація роботи та оцінка її якості (2 год.)

Принципи ризик – орієнтовного аудиту

Характеристика простору аудиту.

Міжнародні стандарти внутрішнього аудиту

Кодекс етики та принципи дотримання професійної поведінки аудиторів

Стандарти внутрішнього аудиту в державному секторі економіки

Складання планів, графіків, розкладів аудиторських завдань .

Нормування робочого часу внутрішніх аудиторів.

Складання календарного плану роботи аудиторів.

Зміст стандарту 100. Концептуальні основи організації внутрішнього аудиту в системі управління

Зміст стандарту 300 – Методичне та процедурне забезпечення внутрішнього аудиту

Зміст стандарту 400 – Суттєвість та ризики внутрішнього аудиту

Зміст стандарту 500 – Планування роботи внутрішнього аудитора

Управління персоналом аудиторів: набір і просування кадрів, права та відповідальність, посадові інструкції, структура служби внутрішнього аудиту

Практичне заняття 2

Тема. Система управління ризиками та внутрішній аудит її адекватності. Система управління ризиками та внутрішній аудит її якості (2 год.)

Зміст стандарту 200 - Освіта та підвищення кваліфікації внутрішнього аудитора. Мета, повноваження та відповідальність служби внутрішнього аудиту

Зміст Положення про службу внутрішнього аудиту

Зміст стандарту 600 – Робоча документація та звітність внутрішнього аудитора

Комунікації з Комітетом з аудиту, ревізійною комісією та службою безпеки

Зміст стандартів 700 та 800 про відносини внутрішнього аудитора з персоналом, менеджментом, засновниками та зовнішніми перевіряючими

Система документування внутрішнього аудиту

Система контролю ефективності і якості роботи внутрішніх аудиторів

Поняття і джерела (фактори) зовнішніх і внутрішніх ризиків

Методи оцінки та управління ризиками

Ефективність системи управління ризиками

Моніторинг ефективності рекомендацій внутрішнього аудиту.

Застосування стандарту 400 – Суттєвість та ризики внутрішнього аудиту в управлінні ризиками

Система внутрішнього контролю у структурі уп. Тема 3. Система управління ризиками та внутрішній аудит її якості.

Елементи внутрішнього контролю: контрольне середовище, ризики, моніторинг, процедури, документування, звітність

Практичне заняття 3

Тема. Планування аудиторського завдання (2 год.)

Використання ризик – орієнтованого підходу в аудиті

Елементи аудиторського завдання

Цикл внутрішнього аудиту

Ризик – аналіз на макрорівні

Принципи, етапи, схема планування завдання

Розробка плану аудиту і ризик – орієнтованої програми

Використання стандарту 600 – Робоча документація та звітність аудитора

Практичне заняття 4

Тема. Методи виконання аудиторського завдання (2 год.)

Практичне заняття 6

Види доказів у внутрішньому аудиті

Методи отримання доказів

Комунікації аудитора, техніка і способи опитування

Форми та методи анкетування, запитів і підтверджень

Збір інформації аудитором та її оцінка

Аналітичні методи і процедури та оцінка відхилень
Вибіркові методи з урахуванням ризику
Поширення результатів вибірки на всю сукупність
Підготовка звіту з внутрішнього аудиту

Практичне заняття 5

Тема. Звітність за результатами аудиторського завдання

Робочі документи з підтвердження виконання завдання внутрішнього аудиту. Значення і способи оформлення та зберігання робочих документів. Нагляд за виконанням завдання. Документування інформації, Контроль виконання аудиторського завдання. НСПВА 600 МПСВА 2330, 2340.

Практична підготовка звіту з внутрішнього аудиту. Структура аудиторського звіту. Мета аудиторського звіту. Користувачі аудиторського звіту. Оцінка ризику в аудиторському звіті. Проміжний і підсумковий звіти. Зберігання аудиторської інформації. НСПВА 600, МПСВА 2400, 2410, 2420, 2421, 24230, 2431, 2440. Повідомлень, Якість повідомлень, Помилки й недогляди, Використання фрази «виконано відповідно до Міжнародних стандартів професійної практики внутрішнього аудиту». 2431 – Розкриття інформації про невідповідність у рамках завдання, 440 – Поширення звіту про результати.

Практичне заняття 6

Тема. Моніторинг внутрішнього аудиту

Рішення щодо реалізації результатів проведених перевірок. Організація моніторингу наступного контролю за результатами й рекомендаціями внутрішніх аудиторів. МПСВА та НСПВА 300: Моніторинг дій за результатами завдання Розгляд ризику, прийнятого вищим керівництвом.

Практичне заняття 7

Тема. Виконання спеціальних аудиторських завдань

Аудит нормативно – правових вимог
Аудит природного середовища
Аудит фінансової діяльності корпоративної діяльності
Аудит ефективності (використання ресурсів, організації праці, персоналу, якості продукції, інвестування, інноваційної діяльності, системи управління, інформаційної системи тощо).
Консалтинг внутрішніх аудиторів
Шахрайство та методи його виявлення
Конфлікт інтересів та його попередження.

6. Організація і проведення тренінгу

Тематика: Загальна технологія організації та методики аудиторської перевірки на основі ризик-орієнтованого підходу

Методична доцільність проведення тренінгу полягає в забезпеченні студентів знаннями та навичками проведення аудиторської перевірки на основі ризик-орієнтованого підходу.

Організація тренінгу передбачає виконання такої послідовності дій при проведенні аудиторської перевірки досліджуваного об'єкта:

1. Складання плану/програми аудиторської перевірки.
2. Проведення попереднього обстеження.
3. Формування виборки та проведення детального тестування.
4. Складання робочих документів
5. Складання аудиторського звіту за результатами аудиту

Сьогодні відбувається трансформація внутрішнього аудиту в інструмент оцінки ризиків, спостерігається зміщення акцентів від оцінки окремих операцій до оцінки ризиків у діяльності компанії в цілому. У цих умовах внутрішнім аудиторам, насамперед, слід надати ключовим замовникам – радам директорів та вищому виконавчому керівництву – свою оцінку найбільш серйозних ризиків та запропонувати взяти активну участь у процесі управління ризиками.

Результати проходження тренінгу оформляються як цілісний документ на основі використання спеціального програмного забезпечення в форматі А4, залишивши поля для зауважень.

Оцінка тренінгу визначається як арифметична сума окремих оцінок за виконання його завдань (за 100-бальною шкалою).

Критерії оцінювання результатів проходження тренінгу:

- повнота відповіді на задане питання (20 балів);
- глибина та різносторонність знань (20 балів);
- системність та логіка викладення матеріалу (20 балів);
- ступінь ознайомлення з новітніми розробками, нормативно, інструктивною базою та уміння використовувати їх у відповіді (20 балів);
- уміння узагальнювати викладений матеріал (20 балів).

7. Самостійна робота студентів

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Ризик-орієнтована практика аудиту» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота студентів передбачає опрацювання рекомендованої літератури, роботу з конспектом лекцій, вивчення нормативних документів з метою опанування методів ризик-орієнтованої практики аудиту.

Відповідно до структури навчального кредиту з дисципліни «Ризик-орієнтована практика аудиту» передбачається оцінювання самостійної роботи студента за результатами виконання проекту.

Мета виконання проекту – закріплення знань щодо організації аудиту та фінансового контролю, оволодіння його методикою, особливостями організації і застосування спеціальних процедур; застосування міжнародних стандартів аудиту і надання впевненості до вітчизняних підприємств, опанування організаційними основами проведення контрольних заходів.

Проект подається у форму есе-дослідження (порівняльне есе, есе-протиставлення, есе причини-наслідку, есе-аналіз).

Для підготовки есе студентам згідно порядкового номеру у списку групи пропонується перелік тем, а саме:

1. Принципи ризик – орієнтовного аудиту

2. Характеристика простору аудиту
3. Міжнародні стандарти внутрішнього аудиту
4. Кодекс етики та принципи дотримання професійної поведінки аудиторів
5. Стандарти внутрішнього аудиту в державному секторі економіки
6. Складання планів, графіків, розкладів аудиторських завдань
7. Нормування робочого часу внутрішніх аудиторів
8. Складання календарного плану роботи аудиторів
9. Зміст стандарту 100 – Концептуальні основи організації внутрішнього аудиту в системі управління
10. Зміст стандарту 300 – Методичне та процедурне забезпечення внутрішнього аудиту
11. Зміст стандарту 400 – Суттєвість та ризики внутрішнього аудиту
12. Зміст стандарту 500 – Планування роботи внутрішнього аудитора
13. Управління персоналом аудиторів: набір і просування кадрів, права та відповідальність, посадові інструкції, структура служби внутрішнього аудиту
- Зміст стандарту 200 - Освіта та підвищення кваліфікації внутрішнього аудитора
14. Мета, повноваження та відповідальність служби внутрішнього аудиту
15. Зміст Положення про службу внутрішнього аудиту
16. Зміст стандарту 600 – Робоча документація та звітність внутрішнього аудитора
17. Комунікації з Комітетом з аудиту, ревізійною комісією та службою безпеки
18. Зміст стандартів 700 та 800 про відносини внутрішнього аудитора з персоналом, менеджментом, засновниками та зовнішніми перевіряючими
19. Система документування внутрішнього аудиту
20. Система контролю ефективності і якості роботи внутрішніх аудиторів
21. Поняття і джерела (фактори) зовнішніх і внутрішніх ризиків
22. Методи оцінки та управління ризиками
23. Ефективність системи управління ризиками
24. Моніторинг ефективності рекомендацій внутрішнього аудиту.
25. Застосування стандарту 400 – Суттєвість та ризики внутрішнього аудиту в управлінні ризиками
26. Система внутрішнього контролю у структурі управління
27. Елементи внутрішнього контролю: контрольне середовище, ризики, моніторинг, процедури, документування, звітність
28. Використання ризик – орієнтованого підходу в аудиті
29. Елементи аудиторського завдання
30. Цикл внутрішнього аудиту
31. Ризик – аналіз на макрорівні
32. Принципи, етапи, схема планування завдання
33. Розробка плану аудиту і ризик – орієнтованої програми

34. Використання стандарту 600 – Робоча документація та звітність аудитора
35. Види доказів у внутрішньому аудиті
36. Методи отримання доказів
37. Комунікації аудитора, техніка і способи опитування
38. Форми та методи анкетування, запитів і підтверджень
39. Збір інформації аудитором та її оцінка
40. Аналітичні методи і процедури та оцінка відхилень
41. Вибіркові методи з урахуванням ризику
42. Поширення результатів вибірки на всю сукупність
43. Підготовка звіту з внутрішнього аудиту
44. Робочі документи з підтвердження виконання завдання
45. Зміст стандарту 200 - Освіта та підвищення кваліфікації внутрішнього аудитора
46. Мета, повноваження та відповідальність служби внутрішнього аудиту
47. Зміст Положення про службу внутрішнього аудиту
48. Зміст стандарту 600 – Робоча документація та звітність внутрішнього аудитора
49. Комунікації з Комітетом з аудиту, ревізійною комісією та службою безпеки
50. Зміст стандартів 700 та 800 про відносини внутрішнього аудитора з персоналом, менеджментом, засновниками та зовнішніми перевіряючими
51. Система документування внутрішнього аудиту
52. Система контролю ефективності і якості роботи внутрішніх аудиторів
53. Поняття і джерела (фактори) зовнішніх і внутрішніх ризиків
54. Методи оцінки та управління ризиками
55. Ефективність системи управління ризиками
56. Моніторинг ефективності рекомендацій внутрішнього аудиту.
57. Застосування стандарту 400 – Суттєвість та ризики внутрішнього аудиту в управлінні ризиками
58. Система внутрішнього контролю у структурі управління
59. Елементи внутрішнього контролю: контрольне середовище, ризики, моніторинг, процедури, документування, звітність
60. Використання ризик – орієнтованого підходу в аудиті
61. Елементи аудиторського завдання
62. Цикл внутрішнього аудиту
63. Ризик – аналіз на макрорівні
64. Принципи, етапи, схема планування завдання
65. Розробка плану аудиту і ризик – орієнтованої програми
66. Використання стандарту 600 – Робоча документація та звітність аудитора
67. Аудит нормативно – правових вимог
68. Аудит природного середовища
69. Аудит фінансової діяльності корпоративної діяльності

70. Аудит ефективності (використання ресурсів, організації праці, персоналу, якості продукції, інвестування, інноваційної діяльності, системи управління, інформаційної системи тощо).

71. Консалтинг внутрішніх аудиторів

72. Шахрайство та методи його виявлення

73. Конфлікт інтересів та його попередження.

Особливістю написання есе є висловлення власної думки з обраної тематики, що зумовлює необхідність студентом критично опрацювати наукову літературу, періодичні видання, законодавчі й нормативні акти та провести аналіз отриманої інформації. Такий підхід дозволить сформулювати перспективи розвитку окресленого питання. Для кращого засвоєння курсу і якісного виконання роботи рекомендована така послідовність дій:

1. Ознайомлення з навчальними матеріалами, темою та методичними рекомендаціями для ефективного вивчення.
2. Вивчення конспекту лекцій по даній темі.
3. Аналіз розділу підручника або посібника, пов'язаного з темою.
4. Написання есе за обраною тематикою.

Проект слід написати та подати у встановлені кафедрою терміни. До обраної теми необхідно сформулювати аналітичний висновок з обґрунтуванням висловленої думки. Проект виконується у друкованому вигляді на сторінках формату А4.

Оцінювання роботи студентів заочної форми навчання проводиться під час проведення екзамену з дисципліни.

Критерії оцінювання написання есе:

- повнота викладу матеріалу та висвітлення теми;
- історичний огляд окресленого питання;
- наявність порівняльної інформації стосовно окресленого питання;
- наявність аналітичної інформації;
- присутність сформованого висновку та пропозицій розвитку.

8. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота, індивідуальна робота, тренінг, метод опитування, тестування, ситуативне моделювання, ділова гра, підготовка і презентація проектів.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Ризик-орієнтована практика аудиту» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування і тестування;
- підсумкове тестування у розрізі змістових модулів;
- презентації результатів виконаних досліджень;
- оцінювання результатів ректорської контрольної роботи;
- оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання;
- оцінювання результатів самостійної роботи студентів;

- виступи та презентації на наукових заходах;
- аргументованість наукової дискусії;
- інші види індивідуальних і групових завдань;
- екзамен.

Політика оцінювання

Політика щодо граничних термінів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування: За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Структура залікового кредиту (екзамен):

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20 %	20 %	5 %	15 %	40 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Усне, письмове опитування під час заняття. Оцінка формується як середнє арифметичне з оцінок отриманих на практичних заняттях (за 1-7 заняття)	Письмова робота. Теоретичні питання (2) – мах 60 балів; 1 практичне завдання – мах 40 балів.	Оцінювання відбувається за виконання поставленого завдання..	Оцінювання відбувається за виконання поставленого завдання.	Тестові завдання (10 тестів по 2 бали) – мах 20 балів. Теоретичне питання – мах 40 балів. Практичні завдання – мах 40 балів.

Поточне опитування під час заняття:

90-100 балів – вільне та системне володіння навчальним матеріалом; повністю розкриває зміст питань, демонструє здатність до аналізу, узагальнення та аргументації;

83-89 балів – вагомні знання, що охоплюють основний зміст курсу; відповіді повні, проте можливі незначні неточності у деталях чи формулюваннях;

75-82 балів – достатнє знання матеріалу; студент здатен відтворити основні положення, проте відповіді менш глибокі, іноді поверхові, трапляються помилки у поясненнях;

60-74 балів – базове володіння матеріалом; розкрито лише частину теоретичних питань, відповіді неповні, допускаються істотні помилки, але є розуміння основних понять;

1-59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Модульна робота – вид контролю, при якому засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Модульна письмова робота складається з:

двох теоретичних питань: за розкриття одного поставленого питання студент може отримати від 0 до 30 балів, що в підсумку максимально дає 60 балів;

21-30 балів – повне, логічне та аргументоване розкриття питання з використанням теоретичних знань, прикладів та власних узагальнень; високий рівень володіння матеріалом;

11-20 балів – часткове розкриття питання; наявність основних положень, проте з неповнотою або окремими неточностями у поясненні чи аргументації;

0-10 балів – поверхове розкриття питання, фрагментарні знання; відсутність логічної структури відповіді або істотні помилки

1 практичне завдання: за розв'язання практичного завдання студент може отримати максимально до 40 балів;

31-40 балів – повне, правильне й логічно послідовне розв'язання; використано всі необхідні методи, подано обґрунтовані розрахунки та висновки; високий рівень володіння матеріалом;

21-30 балів – в цілому правильне розв'язання, проте є окремі неточності у розрахунках або неповне обґрунтування; результат здебільшого вірний;

11-20 балів – часткове розв'язання; продемонстровано розуміння основного підходу, але відповідь неповна, є суттєві помилки або відсутні деякі етапи;

0-10 балів – спроба розв'язання без належної логіки; відповідь фрагментарна, з критичними помилками, що не дозволяють отримати правильний результат.

Тренінг: оцінювання відбувається за виконання поставленого завдання.

90-100 балів – звіт складено повністю правильно, логічно структуровано, з глибоким аналізом та аргументованими висновками; відображає високий рівень володіння методикою аудиту;

75-89 балів – звіт загалом правильний, має чітку структуру, але містить окремі неточності або неповноту у висвітленні деяких аспектів;

60-74 балів – звіт виконано частково; продемонстровано базове розуміння методики, однак є суттєві недоліки в аналізі, структурі чи обґрунтуванні;

1-59 балів – звіт складено неправильно, відсутня логіка та послідовність, не розкрито зміст завдання тренінгу, не бере участь у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота: оцінювання відбувається за написання есе.

90-100 балів – есе змістовне, логічно структуроване, містить глибокий аналіз проблеми, власні висновки та аргументовану позицію;

81-89 балів – робота добре розкрита, аргументація коректна, структура чітка, проте бракує глибини аналізу або є незначні неточності;

75-80 балів – тема розкрита частково; наявні основні тези, але висновки поверхові, аргументація неповна, структура має недоліки;

60-74 бали – робота демонструє лише базове розуміння теми; есе фрагментарне, відсутня чітка логіка викладу, наявні істотні помилки чи пропуски;

1-59 балів – тема не розкрита, аргументація відсутня або неправильна; робота не відповідає вимогам до есе.

Екзамен – вид контролю, при якому засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Екзаменаційний білет складається з:

тести за всіма темами курсу: 10 тестових завдань, за правильну відповідь на кожне завдання нараховується 2 бали, що в підсумку максимально дає 20 балів;

теоретичне питання: за розкриття поставленого питання студент може отримати від 0 до 40 балів;

31-40 балів – повне, логічне та аргументоване розкриття питання; використано теоретичні положення, приклади й власні узагальнення; високий рівень володіння матеріалом;

21-30 балів – тема розкрита загалом правильно, проте є окремі неточності або неповнота у викладі; аргументація недостатньо глибока;

11-20 балів – відповідь часткова; подано лише основні положення, але відсутні належні пояснення чи приклади; допущено суттєві помилки;

1-10 балів – поверхове або фрагментарне розкриття питання; логіка відповіді порушена, аргументація відсутня або невірна.

практичне завдання: за розв'язання практичного завдання студент може отримати максимально до 40 балів;

31-40 балів – повне, правильне й логічно послідовне розв'язання; використано всі необхідні методи, подано обґрунтовані розрахунки та висновки; високий рівень володіння матеріалом;

21-30 балів – в цілому правильне розв'язання, проте є окремі неточності у розрахунках або неповне обґрунтування; результат здебільшого вірний;

11-20 балів – часткове розв'язання; продемонстровано розуміння основного підходу, але відповідь неповна, є суттєві помилки або відсутні деякі етапи;

1-10 балів – спроба розв'язання без належної логіки; відповідь фрагментарна, з критичними помилками, що не дозволяють отримати правильний результат.

Шкала оцінювання:(%)

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74		D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35–59		FX (незадовільно з можливістю повторного складання)

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1 – 9
2.	Проекційний екран	1 – 9
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1 – 9
4.	Персональні комп'ютери	1 – 9
5.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1 – 9
6.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1 – 9
7.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1 – 9
8.	Інструменти Microsoft Office (Word; PowerPoint і т.і.)	1 – 9

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Глобальні стандарти внутрішнього аудиту. URL: <https://theiia.org.ua/wp-content/uploads/2024/12/global-internal-audit-standards-ukrainian.pdf>
2. Звіти Аудиторської палати України до Кабінету Міністрів України за 2014–2017 роки. URL: <https://www.apu.net.ua/zvit-do-kmu>
3. Кодекс етики професійних бухгалтерів (редакція 2012 року). Міжнародна федерація бухгалтерів / Пер. з англ. К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2014. 136 с.
4. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21 грудня 2017 р. № 2258-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2258-19/page4>
5. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (вид. 2013 року). URL: <http://www.ari.com.ua/msa>.
6. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Київ : Алерта, 2020. 316 с.
7. Вигівська І., Макарович В. Обліково-аналітичне забезпечення управління ризиками факторингового бізнесу : монографія. Житомир : Житомирська політехніка, 2019. 140 с.
8. Головач В. В., Головач Т. А. Ризик-орієнтований підхід в аудиторській діяльності. Економіка. Фінанси. Право. 2024. № 2. С. 72-78.
9. Інтегрований облік в ризик-орієнтованому управлінні підприємством : моногр. / кол. авт. [Пікуліна О. В., Матусевич О. О, Шило Л. А. та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф., В. В. Бобиля. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2022. 156 с.

- 10.Іонін Є. Діагностика відповідності платоспроможності базовим концепціям бухгалтерського обліку. Фінанси, облік, банки. 2019. № 1 (24). С. 129–137.
- 11.Клюс Ю.І., Іжболдіна А.В. Теоретичне обґрунтування організації внутрішнього контролю суб'єктів господарювання. Вісник соціально-економічних досліджень : зб. наук. праць. 2019. № 2–3 (70–71). С. 118– 128.
- 12.Максимчук І. А., Уманець Т. М. Організація внутрішнього аудиту на підприємствах: ризик-орієнтований підхід. Економіка. Фінанси. Право. 2021. № 8. С. 15-18
- 13.Стешенко О. Д. Ризикологія. Навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ. 2019. 180 с.
- 14.Фабіянська В.Ю. Аудиторський ризик: сутність, методика оцінки та шляхи зниження. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. № 1. 2020. С. 110-121.
- 15.Фабіянська В.Ю. Обов'язковий аудит фінансової звітності в контексті реформування аудиторської діяльності в Україні. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2019. №7. С. 140-153.
- 16.Чудак Л. А. Податкові ризики як загроза економічній безпеці підприємства. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2019. Випуск 6 (23). С. 645-653
- 17.Auditing Organizations Through a Strategic Systems Lens. The KPMG Business Measurement Process / T.B. Bell, F.O. Marrs et al. Montvale : KPMG LLP, 1997. 300 p.
- 18.Zhadan T.A., Yatsenko S.O. (2017) Vnutrishnii kontrol yak ekonomichna katehoriia: systematyzatsiia naukovykh pidkhodiv ta utochnennia zmistu [Internal control as an economic category: systematization of scientific approaches and clarification of content]. Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky [Global and national economic problems] (electronic journal), vol. 16, pp. 845–850. Available at: <http://repository.kpi.kharkov.ua/KhPIPress/30004>
- 19.Bondar M.I. (2008) Investytsiina diialnist: metodyka ta orhanizatsiia obliku i kontroliu [Investment activity: methods and organization of accounting and control]. Kyiv: KNEU. (in Ukrainian)
- 20.Kamenska T.O., Redko O.Yu. (2015) Vnutrishnii kontrol i audyt v upravlinni [Internal control and audit in management]. Kyiv: DP «Inform.-analit.
- 21.ahentstvo». (in Ukrainian)
- 22.Klius Yu.I., Izhboldina A.V. (2019) Teoretychne obgruntuvannia orhanizatsii vnutrishnoho kontroliu subiektiv hospodariuvannia [Theoretical substantiation of the organization of internal control of business entities]. Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen, vol. 2–3, no. 70–71, pp. 118–128. (in Ukrainian)
- 23.Naumova T.A., Boichenko N.V., Nesterenko I.V. (2013) Metodychni aspekty vnutrishnoho kontroliu debitorskoi zaborhovanosti torhovelnykh pidpriemstv [Methodical aspects of internal control of receivables of trade enterprises]. Ekonomichna stratehiia i perspektyvy rozvytku sfery torhivli ta posluh, vol. 1, no. 1, pp. 39–46. (in Ukrainian)

- 24.Savchenko R. O. (2013) Do pytannia orhanizatsii systemy vnutrishnoho kontroliu [On the organization of the internal control system]. Visnyk ZhDTU. Serii: Ekonomichni nauky, vol. 1, no 63, pp. 184–186. (in Ukrainian)
- 25.Yatsenko V.M., Pron N.O. (2009) Vnutrishnii kontrol na pidpriemstvakh Ukrainy: problemy rozvytku ta shliakhy yikh vyrishennia [Internal control at Ukrainian enterprises: development problems and ways to solve them]. Zb. naukovykh prats ChDTU. Serii: Ekonomichni nauky, vol. 2, pp. 3–7. (in Ukrainian)
- 26.Stefaniuk I., Bardash S. (2009) Systema vnutrishnoho kontroliu: sklad ta pidkhody do modyfikatsii [Internal control system: composition and approaches to modification]. Rynok tsinnykh paperiv Ukrainy. Visnyk Derzhavnoi komisii z tsinnykh paperiv ta fondovoho rynku, vol. 9–10, pp. 11– 21. (in Ukrainian)